Valmanifest 1988

Framtidens idéer

20 punkter för ett bättre Sverige

Familjen stärks. För att öka valfriheten i barnomsorgen införs senast 1990 ett årligt vårdnadsbidrag på 15.000 kr per barn upp till sju år. Avdragsrätt för styrkta tillsynskostnader upp till 15.000 kr per barn kompletterar vårdnadsbidraget. Alternativ barnomsorg stimuleras. Familjernas ekonomi förbättras genom ett grundavdrag för alla barn vid den kommunala beskattningen.

Skolan förbättras. Läroplanen för grundskolan förändras så att kunskapskraven blir tydligare. Betygen skall ange vad eleverna kan och ges efter varje årskurs i mellanstadiet och efter varje termin i högstadiet. Skolstarten bör ske vid sex års ålder. Minskad statlig styrning ger ekonomiskt utrymme för fler egna läroböcker. Ett nytt lärlingssystem förbättrar yrkesutbildningen.

Svårt sjuka garanteras vård. Köerna kortas genom att landstingen sätter vården före annat och genom att enskilda alternativ ges likvärdiga möjligheter. Sjukvårdsmonopolet avskaffas och en allmän sjukvårdsförsäkring, som följer patienten, införs. Därmed ges patienten full frihet att välja t ex läkare, sjukgymnast och sjukhem. Vården i glesbygd ges extra stöd. AIDS-informationen förbättras.

De äldre får valfrihet. De skall kunna välja mellan olika boende- och serviceformer. Ålderdomshemmen bibehålls och rustas upp. Rätt att välja hemvårdare införs. Valfriheten i äldre- och handikappomsorgen skrivs in i socialtjänstlagen. De äldres erfarenheter och kunskaper tas tillvara.

Skattetrycket sänks. Ekonomisk tillväxt och en hård prövning av offentliga utgifter möjliggör en sänkning av skattetrycket. Målet är att sänka skattetrycket med i genomsnitt en procentenhet om året. Detta sker främst genom att inkomstskatten sänks utan att övriga skatter samtidigt höjs.

Inkomstskatten sänks. Man skall kunna leva på sin lön. Redan 1989 sänks marginalskatten med 4-5 procentenheter, som inledningen till en stor skattereform under de kommande åren. Skatten skall sänkas för alla. Marginalskatten blir för de flesta 35 % och i de högsta inkomstlägena 50 %. Skatteskalan skall vara inflationsskyddad. Kommunalt skattestopp införs.

Den ekonomiska tillväxten stimuleras. Sverige tappar fart. Våra kostnader ökar snabbare och vår välfärd långsammare än i omvärlden. Utan ökad tillväxt klarar vi inte morgondagens välfärd, sysselsättning och pensioner. Skattesänkning, avreglering, privatisering och europeisk samverkan ger en ökad tillväxt.

Nyföretagandet främjas. Småföretagens skatter lindras. Det kapital som arbetar i dessa företag skall inte beskattas. Familjeföretagandet främjas, bland annat genom att arvsskatten sänks. De offentliga monopolen bryts. Det ger nya möjligheter, inte minst för kvinnor. Företagandet ges fasta spelregler.

Ägandet sprids och skyddas. Löntagarfonder och fondskatter avskaffas omedelbart. Detta gäller även 5:e AP-fonden. Extraskatten på vinstandelssystem avskaffas. Enskilt sparande stimuleras. Skyddet för ägandet skrivs in i grundlagen. Aktier i statliga företag

säljs, främst till småsparare och anställda.

Bostadsägandet vidgas. Alla skall kunna äga sin bostad. I samband med skattereformen återinförs full avdragsrätt för bostadsräntor. De som bor i kommunala hyreshus ges möjlighet att friköpa sina lägenheter. Ägarlägenheter införs. Ett skattefritt bosparande introduceras. Byggkrånglet minskas. Bostadspolitiken avregleras. Låne- och skattereglerna görs neutrala. Det ger billigare bostäder och ökad valfrihet åt bland annat ungdomar.

Kampen mot brott och knark förstärks. Brott skall leda till straff. Halvtidsfrigivningen av fängelsedömda avskaffas. Permissioner för straffade ges restriktivt. Polisutbildningen utökas kraftigt. Narkotikapolisen och tullen förstärks. Innehav och bruk av narkotika skall kunna leda till fängelse.

Rättsstaten värnas. Lagen skall gälla lika för alla. Den offentliga makten utövas under lagarna. Domstolar får vidgad rätt att pröva om beslut är grundlagsenliga. Generalklausulen i skatterätten avskaffas. Den enskildes ställning i skatteprocessen stärks. Den personliga integriteten skyddas. Europakonventionen om mänskliga rättigheter införlivas med svensk rätt.

Radio- och TV-monopolet avskaffas. Under mandatperioden tillkommer minst en fristående reklamfinansierad TV-kanal. Fri finansiering och etableringsrätt för lokala radio- och TV-stationer införs. Satellit- och kabelsändningar skall fritt få tas emot.

Luftföroreningarna bekämpas hårdare. Svavel- och kväveutsläppen minskas. Utsläppen av koldioxid från förbränning tillåts inte öka. Fortsatt användning av kärnkraften gör dessa mål möjliga att uppnå. Ny teknik och kringfartsleder minskar bilavgaserna. Miljöavgifter och skatterabatter påskyndar omställningen till ett miljövänligare samhälle.

Naturvården förbättras. Nationalparkerna respekteras. Ideella stiftelser och organisationer ges möjlighet att ta ansvar för skyddet av naturområden. Hotade växter och djur ges ett bättre skydd. De orörda huvudälvarna bevaras.

Jordbruket ges bättre arbetsvillkor. Effektiviteten främjas. Överskottsproduktionen minskas i internationell samverkan. Ägandet skyddas. Statlig mark säljs ut till enskilda brukare. Kväveläckagen måste minska för att klara havsmiljön.

Svenska kyrkan förblir en folkkyrka. Kyrkan frigörs från statens inflytande och får full möjlighet att besluta om sina egna angelägenheter. Den skall verka över hela landet. De fria samfundens ställning värnas.

Frihet ger fred. Sveriges utrikespolitik måste verka för frihet och fred för alla länder och folk. Utvecklingshjälpen omfördelas för att stärka demokrati, marknadsekonomi och mänskliga rättigheter. Stödet till Vietnam avbryts. Neutralitetspolitiken tryggar vår egen frihet.

Försvaret stärks. Ett nytt långsiktigt försvarsbeslut måste fattas redan 1990. En nedrustning av armén förhindras. En andra ubåtsskyddsstyrka skapas. Luftförsvaret förbättras. Befolkningsskyddet utvecklas.

Europa är framtiden. Under nästa mandatperiod måste Sverige anpassa sig till det nya gränslösa Europa. Sverige anknyts till det europeiska valutasamarbetet, EMS. Förstärkta europeiska miljökonventioner eftersträvas. På sikt är ingen form för vårt deltagande i Europa-samarbetet utesluten. Sverige måste vara med och bygga det nya Europa.

Vår värld håller på att förändras. En frihets- och frigörelsevind sveper fram.

Skattesänkningar och nyföretagande öppnar nya möjligheter. Socialismens dogmer förkastas när de fria ekonomierna ger nya idéer utrymme.

Framtidens möjligheter och utmaningar känner inga nationsgränser. Den internationaliserade ekonomin, tekniken och de globala miljöproblemen kräver en ny politik.

Samtidigt som möjligheter öppnas, syns allt tydligare sprickorna i vårt eget samhälle. Sverige har för många blivit de politiska "affärernas" och välfärdskrisernas land. Sverige behöver en politik med nya idéer.

Socialdemokratisk politik blickar bakåt och tyngs ner av det socialistiska arvegodset. Socialdemokraterna står för gårdagens idéer i svensk politik.

Vi moderater ser behovet av förändringar för att kunna förbättra. Vi ser också behovet av förankring och trygghet i en tid av snabb förändring. Moderaterna står för framtidens idéer i svensk politik.

Vi lägger konkreta förslag för de kommande tre åren. Idéer och förslag för att göra Sverige bättre för oss alla.

Men årets val handlar också om en färdväg för framtiden. Tre nyckelbegrepp är viktiga för den moderata synen. Kreativitet, kvalitet och kultur.

Kreativitet, därför att vi vill skapa ett samhälle där utrymmet för egna idéer och eget ansvar är större. Vi vill riva hinder för individer och familjer som själva vill forma sina liv och sin framtid.

Sveriges välstånd har skapats genom arbete och nya idéer. Framtidens välstånd byggs på samma grund.

Därför vill vi vidga möjligheterna för företagande, kultur och forskning. Med ett livaktigt nyföretagande, ett skapande kulturliv och en sökande vetenskap öppnar vi för en bättre framtid.

Framstegen och kreativiteten kräver frihet. Därför vill vi vidga den personliga valfriheten på samhällslivets alla områden.

Personlig frihet och därmed personligt ansvar för enskilda individer i deras olika roller. Som anställda och företagare. Som familjemedlemmar. Som

samhällsmedborgare. Och som medmänniskor med intresse och ansvar för hur andra har det. Det är kreativitetens nödvändiga förutsättning.

Kvalitet blir allt viktigare. Ny teknologi och nya krav medför att variation och kvalitet ersätter likriktning och massproduktion. I begreppet livskvalitet ryms människors krav på att forma sin tillvaro efter eget val liksom insikten om att det är dags att värna kvaliteten i vår miljö.

Kvalitet handlar också om kvalitet i de offentliga åtagandena.

Vi vill skapa ett samhälle där staten och det offentliga står starka på de områden där de inte kan eller får ersättas. Vi vill ha en statsmakt och en offentlig sektor med kvalitet. Det förutsätter koncentration på de uppgifter som är viktigast.

Kvalitetskrisen inom viktiga delar av dagens offentliga sektor är allvarlig. Den hotar oberoende, rättsordning och välfärd.

En offentlig sektor som försöker göra allt mer kommer att lyckas med allt mindre. Staten skall göra mindre, men lyckas med mer.

Kultur får inte bli ett tomt honnörsord. Kultur handlar om ett arv, men också om förnyelse och förändring. Ytterst är det en fråga om öppna sinnen och öppna gränser. Vi vill skapa ett samhälle där etik och normer står starka, rättsordningen respekteras

och det goda samhällets värden värnas. Den moderata visionen handlar om att förena en större öppenhet för förändringar med en fastare förankring i hävdvunna former och värden.

Det innebär att återupprätta familjen som samhällsgemenskapens grund. Att värna om de humanismens och medmänsklighetens ideal som kristendomen skänkt oss. Att vårda vår natur för framtiden och värna om arvet av bildning, kunskap och kultur. Vi vill öka rörligheten och samarbetet över gränserna. Vårt land får inte bli ett isolerat hörn av Europa.

Globala problem på t ex miljöområdet kräver globala lösningar. Och det är genom det fria samarbetet över gränserna som en bättre framtid byggs. Detta gäller också utvecklingsländerna.

För oss moderater är politiskt ansvar att tjäna enskilda människor och att tjäna Sverige. Vi ställer höga krav på heder och ärlighet hos dem som företräder medborgarna i kommuner, landsting, riksdag och regering.

Maktinnehav får inte leda till maktarrogans och maktfullkomlighet. Makten måste alltid tyglas av den rätt och av de lagar vars yttersta syfte är individens oberoende och frihet.

De moderata idéerna är alternativet till den socialism som stelnar och som nu riskerar att blockera Sveriges framtidsmöjligheter, försämra välfärden och begränsa friheten. Sverige behöver de framtidens idéer som vi moderater arbetar för. I borgerlig samverkan vill vi stoppa den socialistiska utvecklingen och framtidsblockeringen. Med friheten och ansvaret som ledstjärnor öppnar vår politik framtidens möjligheter för Sverige.

Detta valmanifest antogs av Moderata Samlingspartiets partistyrelse den 27 juni och presenterades vid partirådet i Jönköping den 28 juni 1988.

Moderaterna